Eldrehelseatlas - 75 år og eldre

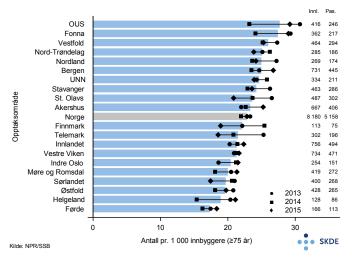
Kols, akutte innleggelser, 2013-2015

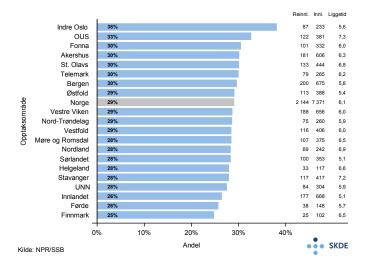
Kols – kronisk obstruktiv lungesykdom, er en samlebetegnelse på sykdommer i lunger og luftveier med varig nedsatt lungefunksjon og karakterisert ved tung pust ved anstrengelse, kronisk hoste, og økt slimproduksjon. Graden av kols varierer fra ukompliserte til mer alvorlige stadier med betydelig nedsatt funksjonsevne og uførhet. Pasienter med kols har ofte flere sykdommer som kan øke behovet for innleggelser som f.eks. hjertesvikt.

Bakgrunn

En kols-forverring kommer ofte i forbindelse med virus- og bakterieinfeksjoner og krever tiltak som gjerne starter utenfor sykehus. Det kan være å endre dosen av de medikamentene pasienten allerede bruker, eller oppstart av annen behandling med antibiotika eller steroider i tablettform. En alvorlig kols-forverring krever sykehusinnleggelse da pasienten ofte har respirasjonssvikt som krever pustehjelp. Mange kols-pasienter dør av hjertesykdom, men også ved akutt kolsforverringer er dødeligheten høy.

Akutte innleggelser pr. $1\,000$ innb. justert for kjønn og alder. Gj.snittlig ant. innleggelser og pasienter pr. år.

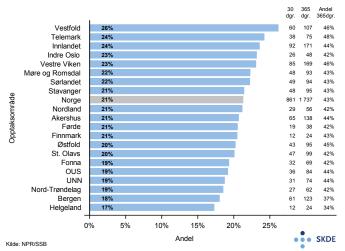
Reinnleggelser som andel av primærinnleggelser, justert for kjønn og alder. Gj.snittlig ant. reinnl., primærinnl. og liggetid for primærinnl.

Resultater

Blant eldre er det omtrent 8 200 akutte innleggelser pr. år med kols som diagnose. Akuttinnleggelse for kols-pasienter er som oftest forårsaket av kols-forverring. Gjennomsnittsalderen på pasientene er 82 år og det er omtrent lik andel av begge kjønn. Gjennomsnittlig liggetid er i overkant av 6 dager. Bosatte i OUS legges inn 60 % oftere enn bosatte i Førde.

Andel som blir reinnlagt innen 30 dager etter utskrivelse for kols er 29 %. Andel reinnleggelser i opptaksområdet Indre Oslo (38 %) er 50 % høyere enn i opptaksområdet Finnmark (25 %) som har lavest andel. Det er ingen samvariasjon mellom liggetid ved primærinnleggelsen og andel pasienter som reinnlegges.

 $21\,\%$ av eldre innlagt med kols dør innen $30\,$ dager etter siste innleggelse, mens $43\,\%$ er døde ett år etter siste innleggelse. Til sammenligning dør $8\,\%$ pr. år i Norge av alle personer $75\,$ år og eldre.

Andel døde innen 30 dgr etter siste innleggelse, justert for kjønn og alder. Gj.snittlig ant. døde innen 30 dgr, ant. og andel døde innen ett år.

Kommentarer

Variasjonen i både innleggelser, andel reinnleggelser og andel døde innen 30 dager etter innleggelse for kols vurderes til å være relativt liten

Relativt lang liggetid ved primærinnleggelsene, høy andel reinnleggelser og høy andel døde innen både 30 dager og ett år etter innleggelse, indikerer at eldre som legges inn for kols er en alvorlig syk gruppe.